

Ks. Jerzy Chmiel

MIĘDZYNARODOWY ZJAZD SOCIETY OF BIBLICAL LITERATURE W KRAKOWIE 1998

W dniach 18–22 lipca 1998 roku Kraków gościł XVI międzynarodowy zjazd amerykańskiego towarzystwa biblijnego: Society of Biblical Literature (=SBL). SBL jest jednym z ośmiu najstarszych towarzystw naukowych w Ameryce Północnej. Założone w r. 1880, liczy dziś ok. ośmiu tysięcy członków (z tego ok. 1500 spoza terenu Stanów Zjednoczonych. SBL współpracuje z American Academy of Religion (AAR) organizując wspólne sesje, co też miało miejsce w Krakowie. SBL jest powiązane także z innymi towarzystwami naukowymi, jak American Schools of Oriental Research (ASOR), National Association of Professors of Hebrew (NAPH), International Organization for Septuagint and Cognate Studies (IOSCS) czy International Organization for Masoretic Studies (IOMS). Znaczącymi dla biblistyki wydawnictwami SBL są: czasopisma „Journal of Biblical Literature”, „Semeia” oraz serie wydawnicze: Dissertation Series (Hebrew Bible-Old Testament, New Testament, Early Judaism and its Literature, Electronic Resources for Biblical Studies, Harper Collins Bible Commentary), Masoretic Studies, Monograph Series, Septuagint and Cognate Studies, Texts and Translations, Writings from the Ancient World, Archaeology and Biblical Studies.

Kraków był szesnastym z kolei miastem goszczącym międzynarodowy zjazd SBL po takich miastach od 1983 roku, jak: Salamanca, Strasburg,

Amsterdam, Jerozolima, Heidelberg, Sheffield, Kopenhaga, Wiedeń, Rzym, Melbourne, Münster, Leuven, Budapeszt (zob. rec. RBL 1996:51 n), Dublin, Lozanna.

W krakowskim meetingu wzięło udział ok. 200 uczestników z wielu krajów, w tym z Polski. Wygłoszono ok. 120 referatów w 35 sekcjach. Obrady miały miejsce w pomieszczeniach Uniwersytetu Jagiellońskiego i Instytutu Jana Pawła II. Dyrektor SBL, prof. K.H. Richards otrzymał z rąk ks. J. Chmiela, prorektora PAT, medal pamiątkowy 600-lecia fundacji Wydziału Teologicznego w Krakowie.

Nie sposób zreferować wszystkich wystąpień i dyskusji po nich. Referaty były wygłaszane w j. angielskim, z wyjątkiem kilku w j. niemieckim i francuskim. Właściwie angielszczyzna (w rozmaitych wydaniach) zapanaowała już na międzynarodowych kongresach naukowych; propozycje języków kongresowych nie utrzymały się, co może okazać się w przyszłości pewną szkoda... Kiedyś tak panowała łacina, która dziś zniknęła – niestety – całkowicie.

Ze zjazdem SBL była połączona sesja końcowa programu Tempus Phare (Mobility Joint European Project 05639) w latach akademickich 1995/96–1997/98. Celem tego programu było utworzenie sieci studiów akademickich związanych z trzema religiami monoteistycznymi: chrześcijaństwem, judaizmem i islamem, w kontekście studiów biblijnych, pomiędzy uczelniami z Polski: Uniwersytetem Jagiellońskim i Papieską Akademią Teologiczną z jednej strony a uniwersytetami w Udine, Turynie i Heidelbergu z drugiej (Christianity – Judaism – Islam: Biblical Studies and Cooperation of European Universities). Program ten uznano za udany. Rodzą się więc możliwości nowych propozycji...

Urządzona też została wystawa publikacji naukowych, w której wzięło udział ok. 20 wydawnictw, wśród których tacy potentaci, jak: Brill, Cambridge i Oxford University Press, Peeters, SCM Press, Scholars Press, Vandenhoeck & Ruprecht i inni. Aż się w głowie kręciło z powodu zawrotnych cen, mimo dość znacznych zniżek.

Trudno powiedzieć, czy uczestnikom zjazdu SBL spodobał się Kraków? Wielu nie przyjechało z obawy, że pogoda, brak wygod itd. Okazało się, że pogoda dopisała z nadwyżką. Po chłodnych dniach lipcowych przyszły sroczymnomorskie upały (Kraków był wtedy najgorętszym miastem Europy!). O resztę trzeba by spytać samych uczestników, a w każdym razie polskiego łącznika, dra Z.J. Kapere, określonego w programie zjazdu jako „leadership in bring together the many people and institutions in Cracow”.

Z merytorycznego punktu widzenia zjazd SBL w Krakowie pokazał mozaikę współczesnych studiów biblijnych. Chociaż rodzą się zastrzeżenia co do podziału Pisma św. pomiędzy „Hebrew Bible” i „Early Christian Literature” (protestant B.S. Childs pisze po prostu i uczciwie „Christian Bible”), nie sposób nie uznać, że krakowski zjazd SBL przedstawił godnie imponującą panoramę współczesnej wiedzy o Biblii.

A teraz punkt widzenia: Biblia a sprawa polska. Krakowskie spotkanie SBL może być znakiem, że jesteśmy dostrzegani na światowym forum biblijnym nie tylko jako ubodzy krewni podpatrujący prace swoich bogatszych krewnych, lecz jako równorzędni partnerzy naukowego dialogu. Końcowe spotkanie, garden party w ogrodach Muzeum Archeologicznego, dawnego

konwentu karmelitańskiego, u stóp Wawelu, było jakby symbolem naszej obecności w Europie – z której zresztą nigdy nie wyszliśmy, choć chciano nas przemocą usunąć – ale także wielkich możliwości, jakie mają do dyspozycji polscy bibliści. Sapere ausis!

Kraków

Ks. JERZY CHMIEL